

Spock uit Bulgarije trekt veel bekijks.

Natasja van Dam en de Spaanse hond Silvi, ook wel bekend als Mama.

FOTO HIELCO KUIPERS

1.500.000
honden in totaal

150.000
nieuw per jaar

Nederland

Nederland telt ongeveer 1,5 miljoen honden. Jaarlijks komen er zo'n 150.000 nieuwe honden bij. Aangezien per jaar een gelijk aantal dood gaat, blijft de totale hoeveelheid honden al jaren gelijk, blijkt uit cijfers van brancheorganisatie voor huisdieren Dibevo en van Stray Animal Foundation Platform.

33.000
met stamboom

104.000
zonder stamboom

Commercieel

Van deze nieuwe honden is een klein deel, 33.000 ongeveer, commercieel gefokt door een erkende fokker. Dit zijn rashonden met een stamboom. Het merendeel van de honden, ruim 104.000, dat er jaarlijks bijkomt in Nederland is ook commercieel gefokt, maar heeft geen stamboom. De in het buitenland gefokte dieren die hier naartoe worden gehaald, horen bij dit aantal. Ook in Nederland worden er veel honden gefokt zonder stamboom. Soms om geld te verdienen, ook wel broodfok genoemd, soms gaat het om een particulier die een keer een nestjes heeft. Dierenorganisaties zijn fel tegen broodfok, omdat de dieren vaak een slechte gezondheid hebben.

11.000
via een stichting

130
stichtingen

Buitenland

En dan zijn er dus de buitenlandse zwervhonden. Ze komen uit bijvoorbeeld Spanje, Portugal, Bulgarije of Curaçao en worden door een zwervdierenstichting naar Nederland gehaald. Dat zijn jaarlijks zo'n 11.000 honden, ongeveer 12 procent van alle honden die er jaarlijks bijkomen. Er is een lichte stijging: enkele jaren geleden ging het om tien procent. Het gaat meestal om om zwervhonden die bijvoorbeeld uit een asiel komen, of op straat zijn gevangen. Er zijn zo'n 130 stichtingen die dieren naar Nederland halen. De meesten komen uit Oost-Europa of Zuid-Europa.

Dol op zwervertjes van over de grens

Zwervertjes uit Spanje, Oost-Europa of Griekenland. Buitenlandse honden zijn in trek. Nederland telt inmiddels zo'n 130 stichtingen die de viervoeters naar Nederland halen. Maar denk wel goed na voor je kiest voor een buitenlandse hond, adviseren meerdere experts.

Ze vallen meestal wel op tussen de golden retrievers, labradoodles, jack russells of andere rashonden. Net een andere kleur vacht of bijzondere tekeningen op de vacht, een iets afwijkende bouw of net andere kleur ogen. Grote kans dat het een buitenlandse 'vuilnisbakkie' is. Neem bijvoorbeeld Spock, een grote zwarte hond die iets weg heeft van een Ierse wolfshond. Roline Spijkervet: „Ik hoor heel vaak: 'Wauw, wat is dat voor hond?' Spock komt uit Bulgarije, waar hij op straat zwierf. Nu woont hij in Amsterdam. „Hij is extreem

lief en zachtvaardig.” Via de Amsterdamse stichting Houndation kwam hij naar Nederland. Een buitenlandse zwervhond was een bewuste keuze van Spijkervet: „Ik wilde geen nieuw hondje, dat voor mij was gefokt, maar een die hulp nodig had. Daarnaast vind ik het leuk dat er geen hond is zoals Spock.”

Hondentiek

„Ik zie altijd meteen waar een hond vandaan komt. Spanje, Oost-Europa, het is een soort tic geworden. Ik zie het vooral aan de houding, sociaal naar mens en dier. Veel levenservaring”, vertelt Natasja van Dam. Ze richtte twintig jaar geleden de stichting Prozus in Leimuiden op en haalt al zo lang honden uit Spanje naar onder meer Nederland. Vorig jaar zijn er zo'n veertig honden door Van Dam en haar team geplaatst, vertelt ze. Zelf heeft ze ook twee Spaanse honden. Kanjers zijn dat, vertelt ze trots. „We zijn geen stichting die grote

'Denk goed na waar je je hond vandaan haalt'

aantallen hier naartoe haalt. We kijken heel goed per hond of hij of zij geschikt is voor adoptie. Daarnaast hebben we strenge medische keuringen, bloedtesten. Een hond neem je niet zomaar even mee de auto of het vliegtuig in.” Linda Botter is van stichting Houndation. Ze haalt Bulgaarse honden naar Nederland, maar verricht vooral veel werk in Bulgarije, zoals castraties voor zwervhonden en medische noodhulp. „Het is heel belangrijk dat de hond hier in Neder-

land een thuis kan vinden, daarom maken wij een strenge selectie in lokale asielen. Een hond moet hier kunnen aarden en moet gezond zijn.”

Ervaringen

De opkomst van de buitenlandse zwervhond in Nederland heeft onder meer te maken met goede ervaringen van andere baasjes, legt Van Dam uit. „Buitenlandse honden worden populairder. Een bastaardje wordt leuk gevonden, het is een unieke hond. Mensen delen hun ervaringen met andere hondeliefhebbers. Mijn mening is: als je eenmaal een buitenlandse hond adopteert, dan wil je daarna nooit meer anders. Het zijn de meest dankbare honden die er zijn.” Botter vult aan: „Zwervhonden helpen is zo belangrijk. Daarom zou je nog een hondje op bestelling geboren laten worden?”

Maar ook speelt mee dat er steeds meer kritiek komt op het fokken van bepaalde rashonden, die vooral voor

hun uiterlijk gefokt zijn en daardoor gezondheidsklachten krijgen. Neem bijvoorbeeld Franse bulldogs die vaak ademhalingsproblemen hebben vanwege hun korte snuit, of de 'cavalier king charles spaniël' die hoofdpijn kan krijgen vanwege de te kleine schedel. Asielhonden uit Nederland vallen ook niet bij iedereen in de smaak, wegens bijvoorbeeld ras of gedrag.

Het Nederlandse platform Stray Animal Foundation Platform (Stray AFP) zet zich in voor rechten van zwervhonden en -katten en geeft informatie over alles wat daarmee te maken heeft. Sinds een aantal jaar is er een toename van het aantal stichtingen dat zich bezighoudt met dieren opvangen in het buitenland. Zo'n twaalf procent van de buitenlandse honden komt via een stichting naar Nederland, voorheen ging dat om tien procent. Die stichtingen verschillen nogal, legt Isabelle Sternheim van Stray AFP uit. „Maar de meeste

zijn kleinschalig en halen zo'n tien tot dertig honden naar Nederland. Er zijn een stuk of drie grotere. De ene houdt zich meer met adoptie bezig, de ander doet juist meer in het land zelf aan bijvoorbeeld sterilisatieprogramma's. Ook verdwijnen er jaarlijks weer een paar, omdat die bijvoorbeeld niet genoeg vrijwilligers hebben of het financieel niet kunnen opbrengen. Per land is de manier waarop er met dieren wordt omgegaan verschillend. Zo heb je in Spanje bijvoorbeeld dodencellen, waar honden worden geëlectrocuteerd. In Oost-Europa worden honden vaak gefokt en als ze volwassen zijn, gedumpt.”

Divers

De situatie is niet altijd overzichtelijk voor een consument die een hond uit het buitenland wil adopteren. Onder meer Marktplaats en de site Verhuisdieren.nl staan vol met advertenties van dieren die een baasje zoeken. De ene nog aan-

doenlijker dan de ander. Sternheim: „Veel stichtingen hebben hetzelfde doel: het terugdringen van zwervdierenleed. Daar willen wij ze in ondersteunen. Het aanbod buitenlandse honden is zo divers. Wij adviseren stichtingen en kunnen consumenten op weg helpen naar een passende stichting. Geen enkele hond neem je zomaar. Daarom richten wij ons voorlichting.” Overigens zou AFP Stray graag zien dat er meer wordt samengewerkt, tussen bijvoorbeeld asielen in Nederland en zwervdierenstichtingen. „We hebben hetzelfde doel: meer dieren aan een fijn huis helpen.”

Van Dam merkt dat in de twintig jaar dat zij honden redt, er steeds meer stichtingen bijgekomen zijn. Alleen Noord-Holland telt er al meer dan tien en neem bijvoorbeeld de stichting van Rossane Kluivert op Curaçao, waar ook een eigen televisieprogramma van was op tv-zender TLC. „Wij waren een van de eerste. Toen

'Meer dieren aan een fijn huis helpen'

had je ook nog geen sociale media, het ging allemaal via via. Maar door onder meer Facebook, zijn er inmiddels allerlei community's ontstaan. Je hebt wandelclubs van eigenaren van Spaanse honden, van Bulgaarse honden, noem maar op. Het is een heel eigen wereldje.”

Keerzijde

Dat is positief, vindt Van Dam, maar heeft ook een keerzijde. Meer stichtingen, betekent ook dat het onoverzichtelijker wordt voor mensen die graag een hondje

willen adopteren. „Helaas zijn er ook stichtingen die alleen maar hondjes naar Nederland halen voor het geld. Of niet aan nazorg doen. Wij werken zelf altijd met gastgezinnen en zijn streng in de selectie. Wij zeggen ook wel eens: nee deze hond is niks voor jullie.”

Het is belangrijk om niet zomaar een hond, en dus ook geen buitenlands exemplaar, in huis te nemen. Daar zijn alle dierendeskundigen het over eens. Denk goed na. „Laat je niet te veel leiden door een schattige foto of een emotionele Facebook-post, maar kijk vooral of het dier echt bij je past”, aldus Ineke van Herwijnen. Zij is van de Hondenbescherming, en heeft onder meer een handboek opgesteld voor het adopteren van zwervdieren. „Mensen laten zich vaak te veel leiden door emotie als het om adoptie gaat. Ze zien een foto en denken: ik wil die hond redden. Ze worden overmand door zorgdrift, maar zien daardoor niet

meer of het dier wel bij hen past. Ik ken schrijnende verhalen van gezinnen die hun hond weg moesten doen, omdat het niet ging. Daarom raden wij altijd aan om alleen met betrouwbare stichtingen te werken, die met pleeggezinnen werken. Zorg dat de hond al in Nederland is, zodat je de hond kan bezoeken. En neem bijvoorbeeld een gedragsdeskundige mee, want niet iedere hond is geschikt als gezinshond.”

En let ook op de gezondheid van het dier en of het dier de juiste medische onderzoeken en inentingen krijgt, adviseert Tjerk Bosje. Hij is dierenarts bij Medisch Centrum voor Dieren in Amsterdam en bestuurslid van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde. „Wij zijn als beroepsgroep tegen het adopteren van honden uit het buitenland vanwege de kans op verschillende ziektes die hier in Nederland niet zijn zoals leishmania en ehrlichia. Ook maak ik me

zorgen om de parasiet brucellose, die ook op mensen overgebracht kan worden.” Hij pleit ervoor dat honden uit het buitenland regelmatig gecontroleerd worden door een dierenarts. Kijk ook naar goed de zwervdierenstichting zelf, zeggen de Hondenbescherming en Stray AFP. „Ga naar een die ook in het land waar de hond vandaan komt, wat betekent. Denk aan sterilisatieprogramma's en financiële steun voor lokale asielen en lokale voorlichting.” Ook Van Dam vindt deze punten belangrijk: „Uiteindelijk wil je ook iets in het land zelf betekenen voor de dieren. Alleen maar honden weghalen, lost het probleem niet op.” Maar eenmaal een goede match gevonden, is volgens Van Dam, het beste gevoel dat er is. „Ik krijg nog berichtjes van mensen die tien jaar geleden een hond hebben geadopteerd en zo gelukkig zijn. Daar doe ik het voor.”

Merlin Mulder